

LIÊN HIỆP CÁC HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

ĐỖ HỒNG KỶ
(*Sưu tầm, giới thiệu*)

CƯỚI VỢ TỪ VÙNG NƯỚC ĐẶC

QUYÊN 2: TIẾNG MƠ NÔNG

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LIÊN HỆP CÁC HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

ĐỒ HỒNG KỶ
(Sưu tầm, giới thiệu)

CƯỚI VỢ TỪ VÙNG NƯỚC ĐẶC

Quyển 2: Tiếng Mơ Nông

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

**ĐỀ ÁN BẢO TỒN, PHÁT HUY GIÁ TRỊ
TÁC PHẨM VĂN HỌC, NGHỆ THUẬT
CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM**

Cố vấn Ban Chỉ đạo: Nhà thơ Hữu Thịnh

Chủ tịch Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

BAN CHỈ ĐẠO

1. Nhà văn Tùng Diễm (Trần Quang Diễm)	<i>Trưởng ban</i>
2. Nhà nghiên cứu, TS. Đoàn Thanh Nô	<i>Phó Trưởng ban</i>
3. TS. Trịnh Thị Thùy	<i>Phó Trưởng ban</i>
4. Nhạc sĩ Nông Quốc Bình	<i>Ủy viên kiêm Giám đốc</i>
5. GS.TS. Nguyễn Xuân Kính	<i>Ủy viên</i>
6. PGS.TS. Lâm Bá Nam	<i>Ủy viên</i>
7. ThS. Vũ Công Hội	<i>Ủy viên</i>
8. ThS. Phạm Văn Trường	<i>Ủy viên</i>
9. ThS. Nguyễn Nguyên	<i>Ủy viên</i>
10. ThS. Nguyễn Ngọc Bích	<i>Ủy viên</i>

Giám đốc

Nhạc sĩ Nông Quốc Bình

LỜI GIỚI THIỆU

Ủy ban toàn quốc Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam là tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp, thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, mái nhà chung của các Hội Văn học nghệ thuật cả nước. Liên hiệp gồm 74 tổ chức thành viên với trên 45.000 hội viên là văn nghệ sĩ thuộc các Hội Văn học nghệ thuật chuyên ngành Trung ương và các Hội Văn học nghệ thuật tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, trong đó có Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trải qua gần 25 năm hình thành và phát triển, đến nay Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam đã có hơn một nghìn hội viên, trong đó gần 600 hội viên là người dân tộc thiểu số hoạt động tại 34 tổ chức cơ sở và các chi hội, tỉnh thành hội trong cả nước. Trong giai đoạn từ năm 1999 đến nay, được sự quan tâm của Đảng và Nhà nước, đã có hàng nghìn công trình, tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam được sưu tầm, nghiên cứu, biên dịch, sáng tạo.

Bộ sách này là một phần của Đề án “Bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam”, với mục tiêu là thực hiện chính sách dân tộc của Đảng, Nhà nước nhằm bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam; quảng bá di sản văn hóa các dân tộc thiểu số Việt Nam với bạn bè thế giới; góp phần xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc và xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc, thúc đẩy tiến trình đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế; bổ sung nguồn tài liệu phục vụ công tác giảng dạy, nghiên cứu, trao đổi, giao lưu và phát triển văn hóa giữa các tộc người, nhân dân trong và ngoài nước, với cộng đồng quốc tế.

Bộ sách là kết quả từ kho tài liệu hàng nghìn công trình, tác phẩm đã được nghiên cứu, sưu tầm, biên dịch, sáng tạo qua nhiều thế hệ tác giả, nghệ nhân, hội viên của Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trong quá trình thực hiện bộ sách, Ban Chỉ đạo mong nhận được góp ý của quý bạn đọc gần xa.

TM. BAN CHỈ ĐẠO

TRƯỞNG BAN

Nhà văn Tùng Điền

Phó Chủ tịch Thường trực

Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

CUỐI VỢ TỪ VÙNG NƯỚC ĐẶC

Được thần linh giúp, chàng Lêng có được nàng Bing, Jông xinh đẹp ở bên kia bờ vùng nước đặc quánh như sáp ong. Trên đường mang người đẹp về bon làng mình, anh em gia tộc đi cùng Lêng bị người bon làng nàng Bing, Jông đuổi đánh. Được thần giúp, nên khi đến chỗ đoàn Lêng ẩn nấp, họ nhìn thấy các nàng Bing, Jông tỏa sáng mà nhận ra kẻ thù. Hai bên đánh nhau quyết liệt, nhiều người cùng gia tộc Lêng bị bắt. Nhờ thần Lết, Mai tưới nước gạo làm cho người Lêng trơn tuột mà chàng mang theo người đẹp chạy thoát. Người bon làng nàng Bing, Jông và các bon làng “đồng minh” của họ được sự trợ giúp của thần linh, tiếp tục truy đuổi Lêng. Lêng chỉ huy anh em dòng họ vừa đánh trả, vừa rút về. Các thần thuộc phe bon làng nàng Bing, Jông dùng nia thần quạt ra ngọn lửa thiêu đốt phe Lêng. Thần Lết, Mai dùng cây thần dập lửa nhưng không được. Cuối cùng hai thần lấy chấn thần trùn mới dập tắt được lửa. Đoàn Lêng vừa đánh chống đỡ vừa rút lui. Nhiều người trong phe

Lêng bị giết chết. Tên ná, mũi lao từ phía phe bon làng Bing, Jông xói xả lao vào đoàn Lêng, các thần giúp Lêng ra sức ngăn cản, nhưng không ăn thua gì. Cuối cùng, Lêng đánh *beng* đồng báo tin lâm nguy cho dòng họ mình. Nghe tiếng *beng* đồng, Mbông nói với cha Tiăng, chú Lêng đang bị lâm nguy. Tiăng đi nhờ mẹ Rõng đánh trống báo tin dữ cho “đồng minh”. Phe Lêng tập trung lực lượng đánh nhau triền miên, dai dẳng với bon làng nàng Bing, Jông. Cuối cùng, phe Lêng thắng trận.

Khi về đến nhà, Lêng mang Bing, Jông đặt lên chiếu và thổi ngải cho hai nàng tỉnh lại. Nhìn thấy Lêng, Bing, Jông tức tối, la hét ầm nhà. Lêng lấy ngải thần mê hoặc hai người. Bing liền bằng lòng lấy Lêng, Jông bằng lòng lấy Kong (anh Lêng) làm chồng.

Dòng họ Lêng giết trâu tổ chức đám cưới cho Lêng và Bing, Jông. Đám cưới đông vui như trong ngày lễ hội.

Về nội dung phản ánh, truyện kể này không có sự lí tưởng hóa về lẽ phải, thiện thắng ác và kết thúc có hậu như truyện cổ tích, mà ở đây cuộc đánh nhau giữa bên đi “chiếm đoạt người đẹp” và bên “bị cướp” đã kết thúc như một lẽ đương nhiên, ai mạnh hơn thì người đó chiến thắng.